

عنوان مقاله:

نقش، آثار و حدود منفعت عمومی در سلب مالکیت توسط دولت در حقوق ایران و انگلیس

محل انتشار:

فصلنامه پژوهشنامهای نوین حقوق اداری، دوره 6، شماره 19 (سال: 1403)

تعداد صفحات اصل مقاله: 27

نویسنده‌گان:

مهدی منتظری - دکترای حقوق خصوصی، دانشگاه علوم و تحقیقات تهران

سعید کرمی - استادیار دانشگاه پیام نور، تهران، ایران

خلاصه مقاله:

سلب مالکیت از اشخاص، امری نارواست و تنها با رعایت شرایط خاص، تملک املاک و اراضی برای اجرای برنامه‌های عمومی، امکان پذیر است. در حقوق کنونی کشورهای مختلف، اعمال اختیار سلب مالکیت توسط مراجعی که حق تملک دارند، منوط به وجود نفع عمومی در طرح مورد نظر و پرداخت غرامت پیشینی است. لزوم وجود منفعت عمومی برای سلب مالکیت را می‌توان یکی از اصول کلی حقوقی دانست که بدون آن، سلب مالکیت نامشروع است. در حقوق ایران اگر چه، ظاهراً به این اصل تصريح نشده است، اما از آنجا که قانون گذار این امر را تنها برای اجرای برنامه‌ها و اهداف عمومی امکان پذیر کرده است، تردیدی در پذیرش آن باقی نمی‌ماند و ضمانت اجرای آن امکان ابطال تملکات دولت خواهد بود. در حقوق انگلیس با توجه به پروتکل ۱ کنوانسیون اروپایی حقوق بشر و رویه قضایی، منفعت عمومی باید در طرح‌های تملک (سی پی او) رعایت شود و با عنایت به اصل منع خروج از صلاحیت قانونی، مراجع تملک نمی‌توانند بدون وجود منفعت عمومی، از قدرت خرید اجباری پرهنگی نمایند. همچنین در هر دو کشور، استفاده از منفعت عمومی برای خرید اجباری، افسار گسیخته نیست بلکه این امر محدود به موارد ضروری است.

كلمات کلیدی:

"سلب مالکیت؛ منفعت عمومی؛ طرح عمومی؛ ضرورت؛ خروج از اختیارات قانونی"

لينك ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/2029139>

